Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

№ 137 (4773)
СУББОТО
ИЮЛИИН
14
1945 он

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэ

Агууехэ Илалтада зорюулагдаһан социалистическэ мүрысөөнэй сог залиие ажаүйлэдбэри дээрэ үргэнөөр ябуулхын түлөө тэмсэе!
Ажалай шэнэ амжалтануудай түлөө!

Партийно-политическэ хүдэлмэриие улам хүсэтэй ба хурса болгохо

Партиин Центральна Комитет болбол «ВКП(б)-гэй Бурят-Монгол Обкомой хүдэлмэри тухай» тогтоол соогоо, мүн баһа партиин Бурят-Монгол Обкомой XIX пленум хадаа республикын партийна организациин үмэнэ тон ехэ ажахын ба политическэ зорилгонуудые табиһан байгаа. Партийно-политическэ хүдэлмэриие эрид һайжаруулха гээшэ тэдэ зорилгонуудай шухала хубинь эзэлһэн байха юм. Республика дотор партийно-политическэ хүдэлмэри һулаар ябажа байна гэжэ тэмдэглээд, коммунистнуудай политическэ хүмүүжэлэй, тэрэшэлэн олониитын-политическэ, культурно-болбосоролой хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, манай газетэнүүдэй үүргэ болон удхашанарые үргэхэ хэрэгтэй гэжэ зааһан байгаа.

Тэрэ сагһаа хойшо 4 һараһаа үлүүтэй саг үнгэрөө. Энэ үе соо манай эндэхи партийна организацинууд партиин Центральна Комитедэй болон ВКП(б)-гэй Обкомой XIX пленумэй тогтоолнуудые бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ талаар нилээд юумэ хэбэ. Агитационно-пропагандистска ба культурно-болбосоролой хүдэлмэри нэгэ бага һайжараа.

Республика дотор коммунистнуудай политическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхын тула хүдөөдэ 207 политическэ һургуулинууд, «Советскэ Союзай хэһэн Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайн тухай» нүхэр Сталинай номые болон ВКП(б)-гэй уставые шудалха талаар 200 гаран кружогууд, үдэшын партийна 96 районно һургуулинууд байгуулагдаба. Тэдэнэй 147 политическэ һургуулинууд, 61 кружогууд, үдэшын 10 партийна һургуулинууд программаяа үзэжэ дүүргээд, 3.565 хүниие һургажа гаргаһан байна. Энэ жэлэй 6 һарын турша соо партиин обкомой, горкомуудай болон айкомуудай лекторнууд өөһэдынгөө политическэ эрдэмые дээшэлүүлжэ байһан партийна болон советскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулжа 1383 лекцинүүдые уншаһан байна.

Республикын хүтэлбэрилхы партийна, советскэ ба комсомольско хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай олониитын суглаанууд дээрэ политическэ элидхэлнүүдые хэдэг болоһо байна. Агитколлективүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ ябадалшье нэгэ бага һайн болоо.

Гэбэшье, партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээ шанар хадаа партиин Центральна Комитедэй болон ВКП(б)-гэй обкомой XIX пленумэй эрилтэнүүдтэ үшөөл хүрэнэгүй. ВКП(б)-гэй горкомуудай, райкомууд болон айкомуудай пропаганда ба агитациин таһагуудые даагшанарай, аймагуудай болон заводской газетэнүүдэй редакторнуудай, ажалшадай депутадуудай соведүүдэй аймагай болон городской гүйсэдхэхэ комитедүүдэй дэргэдэхи культурно-болбосоролой хүдэлмэриие эрхилхэ таһагуудые даагшанарай республиканска зүблөөн һаяхан болоһо, партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе хайшан гээд саашань һайжаруулха тухай яһала тодорхойгоор хэлсэбэ. Тэрэ зүблөөн дээрэ райком болон айкомуудай агитаци пропагандын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд дүй дүршэлөө андалдаха зуураа дутуу дунда зүйлнүүдые нюур сахингүйгөөр элирүүлһэн байна.

Тэрэ зүблөөнэй дүн дээрэһээ хараад үзэхэдэ, коммунистнуудай политическэ һуралсал хэдэ-хэдэн аймагуудта үшөөл муугаар эмхидхэгдэнхэй байһаар. Кабанскын, Иволгын, Кяхтын, Прибайкальска ба Тарбагатайн аймагуудай үдэшын партийна һургуулинууд ба мүн политическэ һургуулинууд һүүлэй хоёр һара соо юушье хээгүй «зунай амаралтада» гарашаһан байха юм. Олонхи айкомуудай пропаганда болон агитациин таһагууд партиин Центральна Комитедэй эрилтэ хэһэнэй ёһоор, коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсалые үдэр бүри хүтэлбэрилхэ талаар шухала оролдолго гарганагүй, кружогууд болон политическэ һургуулинуудай хүдэлмэридэ хэрэгтэй туһаламжануудые үзүүлнэгүй. Тэрэ талаар партийна кабинедүүдшье өөдтэй юумэ хээдүй байһаар. Тэдэнэр коммунистнуудай һуралсалай эмхидхэхы методическа центр болоодүй байхаһаа гадна лекцинүүд болон консультацинуудай үзэл удхын шанарые саг үргэлжэ шалгадаггүй байна.

Арад зоной дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэриие энэ дары һайжаруулха хэрэгтэй гэжэ партиин Центральна Комитет болон ВКП(б)-гэй Обкомой XIX пленум зааһан байгаа. Гэбэшье тэрэ хүдэлмэриие бригада, цех, фермэ, звено бүхэнэй ажалтайнь нягтаар зохилдуулан ябуулха талаар олон дутагдалнууд бии. Тэрэ дутагдалнуудые усадхажа шадаха тиимэ шадамар бэрхэ агитаторнуудые болон уншагшадые томилхо талаар зарим партийна организацинууд зохистой хэмжээ үшөө абаадүй. Ажаүйлэдбэриин зарим предприятинуудай һуниин халаанууд дээрэ агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри оройдоошье хэгдэдэггүй байна. Арад зониие гэгээрүүлхэ хэрэгтэ манай эндэхи киногой хүдэлмэрилэгшэд мүн лэ муугаар туһалжа байха юм.

Хэрбээ эдэ бүхы дутагдалнууд партийна комитедүүдэй хангалтагүй хүтэлбэри дээрэһээ гаража байгаа һаань, манай зарим аймагай газетэнүүд гансал өөһэдынгөө харюусалгагүй дээрэһээ шанар муутайгаар хүдэлжэ байна. Партиин Центральна Комитедэй болон ВКП(б)-гэй Обокомой XIX пленумэй тогтоолнуудай ёһоор хэблэл газетын хүдэлмэридэ анхарал табигдадаг болоһо байһаншье һаань «Баргузинская правда», «Знамя Победы», «Красная Заря», «Красное Знамя», «Знамя Ленина» газетэнүүд тогтоогдоһон болзор соогоо гарадаггүй байхаһаа гадна удха найруулгын болоод үзэгэй алдуунуудые гаргадаг байһан зандаа.

Эдэ бүхы ехэхэн дутагдалнууд хадаа саашадаа тэсэшэгүй байһаниинь мэдээжэ. Тэдэниие эгээл богонихон болзор соо усадхажа, партийно-политическэ хүдэлмэриин удхашанарые үргэхын түлөө үдэр бүри оролдожо тэмсэхэ гээшэ пропаганда ба агитациин бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй эгээл шухала зорилгонь болоно.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын Алдар" гэжэ орденууд ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

(Түгэсхэл. Эхиниинь «Б. М. Үнэнэй» июлиин 13-ай номерто).

16. МАНИСЕЕВА Прасковья Трофимовнае—Бичурын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

17. МАШКОВЦЕВА Анна Александровнае—Улан-Удэ городой Железнодорожно районой № 5 хлебпекарниин хүдэлмэришэн.

18. ПАНЬКОВА Парасковья Дмитриевнае—Бичурын аймагай «Новый мир» колхозой колхозница.

19. ПАНЬКОВА Пелагея Ивановнае—Бичурын аймагай «Новый мир» колхозой колхозница.

20. ПАНЬКОВА Наталья Кузминичнае—Бичурын аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

21. ПАНЬКОВА Матрена Архиповнае—Бичурын аймагай «Новый мир» колхозой колхозница.

22. СЛЕППЕВА Матрена Гавриловнае—Бичурын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Г. ЦЫДЕНОВА.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин уялгые дүүргэгшэ В. МОНКЕТОВ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан. 1945 оной июнiин 8.

Советскэ Союзай машина бүтээлгын заводуудай бүхы хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд, албахаагшадта

Ленинэй ордента ба Ажалай Улаан тугай ордента, Сталинай нэрэмжэтэ Московско автозаводой коллективэй хандалга-бэшэг

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Хүсэн түгэс советскэ Эхэ оромнай агууехэ түүхэтэ үдэрнүүдые үзэжэ байна гээшэ. Үни удаан ба үсэд шанга тэмсэл хэжэ, Улаан Арми болон бүхы советскэ араднай гитлеровскэ Германиие дараад, түгэс илалта туйлаба. Ленин—Сталинай үнэнтэ зүб хэрэгынь мандаһан байна. Алдарта большевистскэ парти болон манай гениальна вождь ба полководец Советскэ Союзай Генералиссимус нүхэр Сталин бидэниие илалта тээшэ хүтэлжэ асараа.

Нүхэр Сталиниие «Илалта» гэжэ хоёрдохи орденоор шагнаха тухай, инаг багша ба хани нүхэртэ Советскэ Союзай Герой гэһэн нэрэзэргэ ба сэрэгэй дээдэ нэрэзэргэ олгохо тухай ССР Союзай Верховно Соведэй Президиумэй Указые советскэ ороной арад зон агууехэ баяртайгаар ба сэдьхэлээ хангангяар угтаба. Нүхэр Сталиниие амаршалха зуураа, советскэ державын ажалшад бүгэдөөрөө шэнэ-шэнэ ажалай баатаршалгануудые гаргажа, Эхэ оронойнгоо сэрэгэй-экономическа хүсэ шадалые үшөө дээшэнь үргэхэбди гэһэн шахаан тангариг үгэһэн байна.

Советскэ машина бүтээгшэд хадаа, бүхы советскэ арад зон шэнгеэр, дайнай үедэ гитлеровскэ Германиие дараха хэрэгтэ ехэшэг туһа нэмэри хэһэн байгаа. Тиин мүнөө, манай ороной энхэ амгалан хүгжэлтын үедэ, шэнэ ажаүйлэдбэриин байгуулалтые болон техническэ болбосоролые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ советскэ машина бүтээлгын хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэ гайхамшаг ехэ зорилгонууд табигданхай.

Фашистска Германиие дараһан Советскэ Союзай гайхамшаг ехэ түүхэтэ илалтые тэмдэглэхын тулада, бидэнэр, Сталинай нэрэмжэтэ Московско автомобильна заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд болон албахаагшад болбол Илалтын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөниие үргэнөөр дэлгэрүүлэе гэһэн уряалтайгаар машина бүтээлгын заводуудай бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ ханданабди. Дайн сэрэг болоһон дээрэһээ орондомнай ушаруулагдаһан шархые түргэнөөр эдэгээхын ба манай социалистическэ Эсэгэ ороной хүсэ шадалые улам саашань бэхи болгохын тулада шухала хэрэгтэй автомобиль, трактор, паровоз, станок, электромашина гэхэ мэтын машина бүтээхэ заводой гаргаһан бусад продукциие элбэг ехээр үгэе. Зоригтой шанга ажал хэжэ, СССР-эй арадуудай золтой жаргалтай ажабайдалые шэнээр сэсэглэн һалбарха ябадалые туйлая.

Илалтын хүндэлэлдэ гэжэ заводдээрээ мүрысөөниие дэлгэрүүлээд байхадаа, манай коллектив доро дурсагдаһан социалистическэ уялгануудые бэе дээрээ даажа абаһан байгаа.

1. 1945 оной хоёрдохи хахад жэлэй ажаүйлэдбэриин программые болзорһоонь урид дүүргэжэ, мүн энэ жэлэй хоёрдохи кварталда заводой бүтээн гаргаһан продукцида орходоо: автомобиляар—гурбадахи квартал соо 25 процент, дүрбэдэхи квартал соо 35 процент; автомобильна запасной частьнуудаар—гурбадахи квартал соо 10 процент ба дүрбэдэхи квартал соо 20 процент хүртэр үлүү ехээр бүтээжэ гаргаха.

2. Шэнэ янзын хүнгэн ба ашаанай автомобильнуудые правительствээр тогтоогдоһон саг болзор соонь ашаглаха ба бүтээжэ гаргаха.

3. 1945 оной гурбадахи квартал соо июнь һарынхида орходоо 5 процент хүртэр ажалай бүтээсые нэмээхэ.

4. Элдэб янзын эд товар элбэг дэлбэг болгохо ба үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые бүтээн гаргаха ябадалые 1945 оной эхин хахад жэлэйхиһээ орходоо 30 процент хүртэр нэмээхэ.

5. Техническэ һуралсалай хамаг бүхы һалбаринуудта 4.750 хүниие хоёрдохи хахад жэлэй турша соо һургаха бэлдэхэ.

6. Хоёрдохи хахад жэл соо зургаа-долоон дабхар хоёр гэрые барижа, хүнэй байхаар болгохо.

Заводской һүниин санатори бариха.

7. Заводской байшангые, гэр байрануудые болон хамтын байрануудые үбэлдэ һайнаар бэлдэхэ.

Заводойнгоо хүдэлмэришэнэй посёлогто залуушуулай байха хамтын хоёр байра бии болгохо.

8. Заводой туһалбариин ажалда ба амяар амяараа болоод хамтаржа тариһан огородуудай ургасые хаһа саг соонь хуряажа абаха.

9. Ажал үйлэдбэридөө бусажа ерэһэн Улаан Армиин боецүүдэй байдалдань, ажалда ороходонь али болохо туһаламжа үзүүлхэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай инвалидуудые анхарал оролдолгоор хүреэлхэ.

Хүндэтэ нүхэдүүд, советскэ машина бүтээлгын хүдэлмэрилэгшэд бүгэдөөрөө манай уряае дэмжэн дүнгэлсэхэ бээзэ гэжэ сохом найданабди.

Хүсэн түгэс советскэ Эхэ оромнай үшөө ехээр бүхэжэг лэ!

Манай илалтануудые эмхидхэгшэ ба гениальна ударидагша, Советскэ Союзай Генералиссимус—манай түрэл инаг дуратай Сталин үни удаан сагта бэе мэндэ һуужа, мандаха болтогой!

Энэ хандалга-бэшэг хадаа хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй хамтын суглаан дээрэ баталагдан абтаба.

Заводой коллективэй даалгабаряар:

Заводой директор И. ЛИХАЧЕВ.
ВКП(б)-гэй ЦК-гэй парторг. В. ЛЕВЫКИН.
Заводской комитедэй түрүүлэгшэ Н. БАРАНОВ.
ВЛКСМ-эй ЦК-гэй комсорг Н. МАКСИМОВ.
Цехүүдэй начальнигууд С. ШУПЛЯКОВ, И. ТАТОКИН.
Стахановецууд: А. АФАНАСЬЕВ, А. ШУТИКОВА. Е. ШЕСТОВ, З. ГЕОРГИЕВСКАЯ. И. ХЛЫСТОВ, Н. СОБОЛИН, М. КУЗНЕЦОВА.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

„Известия" газетын редактор Ильичев Л. Ф. гэгшые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ хэблэл газетын талаар амжалтатай һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, „Известия" газетын редактор **Ильичев** Леонид Фёдоровичые **Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН

Москва, Кремль
1945 оной июлиин 11.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Барилгын Арадай Комиссариадай Красноярскпромстройн № 26 барилгын трестые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

Наркомтяжмашын Сибирскэ машина бүтээлгын заводые бариха тушаа Правительствын даалгабаринуудые амжалтатай һайнаар дүүргэһэнэйнь түлөө Барилгын Арадай Комиссариадай Красноярскпромстройн №26 барилгын трестые **Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН.

Москва. Кремль.
1945 оной июлиин 11

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Хүндэ машина бүтээлгын Арадай Комиссариадай Сибирскэ машина бүтээлгын заводые Ажалай Улаан тугай орденоор шагнаха тухай

Заводые бариха болон паровоз ба металлургическа түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргадаг болохо тушаа Правительствын даалгабаринуудые амжалтатай һайнаар дүүргэһэнэйнь түлөө, хүндэ машина бүтээлгын Арадай Комиссариадай Сибирскэ машина бүтээлгын заводые **Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А.ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1945 оной июлиин 11.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Хүндэ машина бүтээлгын Арадай Комиссариадай Куйбышевэй нэрэмжэтэ Иркутска заводые Ажалай Улаан тугай орденоор шагнаха тухай

Улаан Армида хэрэгтэй буу зэбсэгүүдые ба металлургическа түхеэрэлгэнүүдые бүтээн гаргадаг болохо тушаа Правительствын даалгабаринуудые амжалтатай һайнаар дүүргэһэнэйнь түлөө, хүндэ машина бүтээлгын Арадай Комиссариадай Куйбышевэй нэрэмжэтэ Иркутска заводые **Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь А. ГОРКИН

Москва, Кремль.
1945 оной июлиин 11.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

Олон хүүгэдтэй эхэнүүдые „Эхын Алдар" гэжэ орденууд ба „Эхын медаль" гэжэ медальнуудаар шагнаха тухай

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-ай Указай үндэһөөр СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө шагнаха гэбэл:

Юһэн хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. БЕЛЫХ Евдокия Ивановнае—Бичурын аймагай, «Безбожник» колхозой колхозница.

Найман хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. БЕЛЫХ Зиновья Титовнае—Бичурын аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

2. БЕЛЬГИМБАЕВА Кокениие—Улан-Удэ городой, Заводской районой гэрэй эзэн эхэнэр.

3. РАЗУБАЕВА Агафья Петровнае—Бичурын аймагай, Халый тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

4. ТКАЧЕВА Агафья Евлампьевнае—Бичурын аймагай, Ленинскэй Путь колхозой колхозница.

Долоон хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН АЛДАР» ГЭЖЭ 3-ДАХИ ЗЭРГЫН ОРДЕНООР

1. Гнеушева Федосья Матвеевнае—Бичурын аймагай, «Коминтерн» колхозой колхозница.

2. ГАВРИЛОВА Ульяна Авдреевнае—Улан-Удэ городой, Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр.

3. ДУЛЬЯНИНОВА Татьяна Александровнае—Бичурын аймагай «Искра Ильича» колхозой колхозница.

4. ЕФИМОВА Парасковья Ильиничнае—Улан-Удэ городой Пригорорнэ районой гэрэй эзэн эхэнэр.

5. КУРТАШИНА Евдокия Никитичнае—Бичурын аймагай, «Коминтерн» колхозой колхозница.

6. МАЛЬЦЕВА Парасковья Ивановнае—Улан-Удэ городой, Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр.

7. НЕКИПЕЛОВА Устинья Игнатьевнае—Бичурын аймагай. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

8. НЕКИПЕЛОВА Марфа Дмитриевнае—Бичурын аймагай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

9. ПАНЬКОВА Анна Егоровнае—Бичурын аймагай. Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

Зургаан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ 1-ДЭХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. БРАГИНА Парасковья Артемьевнае—Улан-Удэ городой, Заводской районой ПВЗ-гэй лесозаводой хүдэлмэришэн.

2. БЫКОВА Анна Михайловнае—Бичурын аймагай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

3. ЛЕЙСАН Татьяна Степановнае—Улан-Удэ городой. Заводской районой ПВЗ-гэй газогенераторна станциин хүдэлмэришэн.

4. ЗИМИНА Евдокия Ивановнае—Бичурын аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

5. ЗОВОДНОВА Екатерина Афанасьевнае—Улан-Удэ городой Пригороднэ районой, Мясокомбинадай ЖКО-гэй хүдэлмэришэн.

6. ИВАНОВА Марфа Килиновнае—Бичурын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

7. КВАСОВА Парасковья Алексеевнае—Улан-Удэ городой, Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр.

8. КАЗАРИХИНА Анастасия Владимировнае—Улан-Удэ городой Пригороднэ районой Мелькомбинадай хүдэлмэришэн.

9. КОРНАКОВА Мария Савельевнае—Улан-Удэ городой, Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр.

10. МЯКОТИНА Евдокия Лаврентьевнае—Бичурын аймагай «Искра Ильича» колхозой колхозница.

11. НЕКИПЕЛОВА Аксинья Устиновнае—Бичурын аймагай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

12. НЕКИПЕЛОВА Ксения Георгиевнае—Бичурын аймагай, Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

13. ПЧЕЛИНИЦЕВА Вера Ильиничнае—Улан-Удэ городой, Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр.

14. ПОПОВА Маланья Владимировнае—Улан-Удэ городой, Пригороднэ районой № 1 столовын хүдэлмэришэн.

15. ПАНЬКОВА Марина Лукиничнае—Бичурын аймагай, «Новый мир» колхозой колхозница.

16. ПИМКИНА Надежда Степановнае—Улан-Удэ городой, Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр.

17. СОКОВИКОВА Ефросинья Михайловнае—Бичурын аймагай Логовскиин нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

18. СИДОРОВА Федосья Фоминичнае—Бичурын аймагай, «Новый мир» колхозой колхозница.

19. СИНИЦИНА Федосья Васильевнае—Бичурын аймагай, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

20. ТЮРЮХАНОВА Ксения Илларионовнае—Бичурын аймагай «Красное Знамя» колхозой колхозница.

21. ТЮРЮХАНОВА Акулина Прокопьевнае—Бичурын аймагай Бичура тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр.

22. ШУБИНА Лидия Васильевнае—Бичурын аймагай, «Искра Ильича» колхозой колхозница.

Табан хүүгэдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн эхэнүүдые «ЭХЫН МЕДАЛЬ» ГЭЖЭ 2-ДОХИ ЗЭРГЫН МЕДАЛЯАР

1. БУЛГАКОВА Агафья Поликарповнае—Улан-Удэ городой, Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.

2. ВЛАСОВСКАЯ Клавдия Перфильевнае—Улан-Удэ городой, Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.

3. МЯСНИКОВА Татьяна Андреевнае—Улан-Удэ городой, Городской районой гэрэй эзэн эхэнэр.

4. ПЕРЕЛЫГИНА Зиновья Леоновнае—Бичурын аймагай, «Красная Заря» колхозой колхозница.

5. ПЕРЕЛЫГИНА Ульяна Герасимовнае—Бичурын аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

6. ПЕРЕЛЫГИНА Мария Филипповнае—Бичурын аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

7. ПАВЛОВА Марина Кондратьевнае—Бичурын аймагай, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

8. ПИЧУГИНА Матрёна Васильевнае—Улан-Удэ городой, Пригороднэ районой гэрэй эзэн эхэнэр.

9. ТРОФИМОВА Таисья Спиридоновнае—Улан-Удэ городой, Железнодорожно районой гэрэй эзэн эхэнэр.

10. ТКАЧЕВА Василиса Родионовнае—Бичурын аймагай. «Красная Заря» колхозой колхозница.

11. ШАУЛЬСКАЯ Серафима Васильевнае—Кабанскын аймагай, Танхой станциин гэрэй эзэн эхэнэр.

12. ЭПОВА Анастисия Яковлевнае—Бичурын аймагай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой колхозница.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо М. ЧУВЬЮРОВ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин уялгые дүүргэгшэ В. МОНКЕТОВ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1945 оной июнiин 9.

Гараар бэшэгдэһэн угаа шухала зүүн зүгэй зохёолнууд

Узбекистанай Академи наука болбол Советскэ Союз соо эгээл баян 80.000 шахуу экземплярай гараар бэшэгдэһэн Зүүн Зүгэй зохёолнуудые суглуулба. УзССР-эй Академи наукын дэргэдэхи гараар бэшэгдэһэн зүүн зүгэй зохёолнуудые шудалха институт энээниие шэнжэлхэ байна. (ТАСС).

Пропагандистска хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн

Мэнэ һаяхан партиин Обком болон ВКП(б)-гэй горкомууд, райкомууд болон айкомуудай пропаганда ба агитациин таһагуудые даагшанарай, мүн аймагай ба заводской газетэнүүдэй редакторнуудай болон ажалшадай депутадуудай соведүүдэй аймисполкомууд ба горисполкомуудай культурно-болбосоролой хүдэлмэриин таһагуудые даагшанарай республиканска зүблөөниие хэжэ үнгэргэһэн байгаа. Тэрэ зүблөөн хадаа хоёр асуудалые зүбшэн хэлсэһэн байна гэбэл: партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудал тушаа РКП(б)-гэй ЦК-гэй 1945 оной февралиин 3-да ба ВКП(б)-гэй Обкомой XIX пленумэй гаргаһан тогтоолнуудай хэрзэргээр дүүргэгдэжэ байһан тухай болоод, хуряалгын кампаниин үедэ олониитын-политическэ ба культурно-болбосоролой хүдэлмэриин хэмжээ-ябуулганууд тухай хэлсэбэ.

Түрүүшын асуудал тушаа элидхэл хэһэн ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациие эрхилхэ секретарь нүхэр **Санжиев** партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудаар партиин ЦК-гэй ба Обкомой XIX пленумэй шиидхэбэринүүдые областной партийна организаци мүнөө үедэ хэрэзэргээр дүүргэжэ байһан тухайнь зүблөөндэ хабаадагшадта дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгэһэн байна.

Манай Обкомой тоосоото элидхэл тушаа гаргаһан тогтоол соогоо партиин Центральна Комитет ба ВКП(б)-гэй Обкомой XIX пленум болбол республика дотор партийно-политическэ хүдэлмэри хангалтагүй байна гэжэ заагаад, коммунистнуудай политическэ хүмүүжүүлгые, олониитын политическэ, культурно-болосоролой хүдэлмэриие эрид һайжаруулха, манай газетэнүүдэй хүдэлмэриин шанарыень дээшэлүүлхэ тушаа шухала хэмжээ абахые бидэнһээ эриһэн байгаа.

ЦК-гэй ба Обкомой пленумэй энэ шухала заабариие дүүргэлтэ болгохо байхадаа, республикын партийна организацинууд, пропаганда ба агитациин таһагууд агитационно-пропагандистска болон культурно-болбосоролой хүдэлмэриие нэгэ бага дээшэлүүлжэ шадаа.

Республикын партийна, советскэ болон комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд ажалшадай олоной суглаанууд дээгүүр политическэ элидхэлнүүдые хэхэ ябадал олошорбо. Пропаганда ба агитациин таһагуудай зүгһөө агитколлективүүдтэ туһаламжа үзүүлхэ хэрэг һайжараа.

Зүгөөр, республика дотор партийно-политическэ хүдэлмэри бүхыдөө, элидхэлшын хэлэһээр хадаа, үшөө һула байһан зандаа.

Олоншог аймагуудта коммунистнуудай политическэ һуралсал муугаар эмхидхэгдэнхэй. Май ба июнь һара соо Кабанскын, Иволгын, Бяхтын, Прибайкальска болон Тарбагатайн аймагуудай үдэшын партийна һургуулинууд ба политһургуулинууд өөһэдөө зүндөө тарашаһан байна. Тиихэдэнь, пропаганда ба агитациин таһагууд коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсалай асуудалнуудые үдэр бүри дэ эрхилжэ байнагүй, кружогууд ба полит һургуулинуудые хүтэлжэ байһан хүнүүдтэ шухала хэрэгтэй туһаламжа үзүүлнэгүй. Партийна кабинедүүд коммунистнуудай һуралсалые эмхидхэхэ методическэ центрнүүд болоодүй. Лекцинүүд ба консультацинуудай идейнэ удхашанарай хойноһоо хинаха шалгалта табигдаагүй байна.

Агитколлективүүдэй олонхинь эмхидхэлэй талаар һула. Агитационно хүдэлмэри хэхэдээ зарим бүлэг улад зоной эрилтэнүүдые харалсахагүй ушарнууд бии. Олоншог киноустановканууд болон радиоузелнууд обор муугаар хүдэлмэрилнэ.

Мүн тэрэшэлэн, аймагуудай газетэнүүдтэ угаа олон дутуу дунда зүйлнүүд бии байһаар. Олохон газетэнүүд хадаа алдуу эндүүнүүдые ба үзэгэй алдуунуудые гаргадаг зантай.

Мүнөө пропаганда ба агитациин хүдэлмэрилэгшэдэй зорилгонь юу байнаб гэхэдэ, партийно-политическэ хүдэлмэридэ бии байһан эдэ ехэ дутуу дунда зүйлнүүдые түргэнөөр зайлуулха ябадал болоно. Тиихэдээ партийна болон политическэ һургуулинуудай хүдэлмэриие һайжаруулжа, тэндэхи программые сентябриин 1 хүртэр дүүргэхэ хэрэгтэй. Марксистско-ленинскэ теориие амяар-амяараа шудалжа байһан хүдэлмэрилэгшэдтэ шухала условиие байгуулха. культурно-болбосоролой эмхизургаануудай хүдэлмэриень һайжаруулха, тэдэнпие үбэлдөө хүдэлмэрилхөөр эртэнһээ бэлдэхэ шухала.

Баһа, научно-болбосоролой пропагандын тематикые үргэдхэхэ тухай, үргэн олон зоной үмэнэ партийна, советскэ болон комсомольско хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ элидхэлнүүдые саг сагтань хэжэ байха ябадалые эмхидхэхэ тухай тусгаар анхарал хандуулагдаха ёһотой.

Нүхэр Санжиевай элидхэл тушаа нилээд олон хүнүүд үгэ хэлэһэн байгаа.

Мүн энэ үгэ хэлэһэн ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагшын орлогшо нүхэр **Ильичев** коммунистнуудай һуралсалые эмхидхэхэ асуудалнууд тухай эли тодоор хэлэжэ үгэбэ.

* * *

Зүблэхэ зүйлнүүдэй хоёрдохи асуудал тушаа элидхэлые БМАССР-эй Совнаркомой дэргэдэхи культурно-болбосоролой эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин начальник нүхэр **Шмаков** хэһэн байна.

—Марксистско-ленинскэ наукын үзэл сурталые нэбтэрүүлхэ хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха, научна һургаал заабариие олоной дунда дэлгэрүүлхэ гээшэ ажалшан зонпие үбһэ-таряа хуряаха хүдэлмэри мэтын угаа шухала зорилгонуудые дүүргэхээр гульдхаха ябадалда партийна организацинуудта туһалжа үгэдэг юм. Культурно-болбосоролой эмхи зургаануудай гол шухала зорилгонуудынь эгээ иимэ байха ёһотой гээшэ,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэнэ.

Нүхэр Шмаковай элидхэлые зүбшэн хэлсэхэдэнь городууд ба аймагуудһаа ерэһэн нүхэдүүд хабаадалсаба.

Дүүргэлтэ дээрэ ВКП(б)-гэй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин Управлениин пропгруппые хүтэлбэрилэгшэ нүхэр **Юдачев** үгэ хэлэжэ, суглаанда хабаадагшадай үмэнэ хэдэн олон практическа асуудалнуудые табиһан байгаа.

Тиихэдээ, нүхэр Юдачев болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ советскэ арад зоной үзэл сурталай мандаһаниие тэмдэглээд, мүнөө энээнһээ хойшо һанаагаа амаршажа болохогүй, харин мүнөө идеологическа хүдэлмэриие улам саашань шангадхаха шухала гэжэ хэлэһэн байха юм.

* * *

Республиканска зүблөөндэ хабаадагшад эндэ байха зуураа ВКП(б)-гэй истори, философи, политэкономи ба советскэ экономико, Советскэ Союзай гадаадын политика гэхэ мэтэ тухай лекцинүүдые шагнаһан байна. Тэдэ лекцинүүдые ВКП(б)-гэй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин Управлениин пропгруппые хүтэлбэрилэгшэ **Юдачев**, лекторнууд **Миронова**, **Володина**; ВКП(б)-гэй Обкомой лекторскэ бюрогой хүтэлбэрилэгшэ **Хадалов**, лекторнууд **Бартанов**, **Кузнецкий** гэгшэд уншаһан байна. Мүн тэрэшэлэн ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациие эрхилхэ секретарь **Санжиев**, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша **Кривошеина**, историческа наукануудай кандидат **Тюшев**, БМАССР-эй Газартаряалангай Нарком **Дубровский**, БМАССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ **Фомин** гэгшэд тон һонирхолтой лекцинүүдые хэбэ.

Украинска уранзохёолшод Ужгородой литература ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэй уулзаба

Украинска уранзохёолшод Юрий Яновский, Юрий Смолич, Петр Панча гэгшэд Закарпатска Украинын областной центрэй литература ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэй Ужгородто уулзабад.

Гэгээрэлэй хэрэгүүдые эрхилхэ Арадай Радын түлөөлэгшэ нүхэр Керга гэгшэ уулзалга нээхэ зуураа закарпатска литераторнууд болон уранзурагшадай ажабайдал ба тэдэнэй ажал-ябуулга тухай хөөрэбэ.

Айлшад хадаа украинска уранзохёолшод, уранзурагшад, композиторнууд болон архитекторнуудай творчество ба украинска культурын туйлаһан амжалтанууд тухай тэндэ байгшадта эли тодоор хэлэжэ үгэбэ. (ТАСС).

Түрүү колхозой дүршэлые дамжуулая!

Хориин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз хүгжэлтын зам дээрэ

Уран дарханай үгэ

Хэжэ байһан ажалаа тобшо хэдыгээр хэлэхэдэмни иимэ байна: колхоздомнай дүршэлтэй дархан М. Галсанов гэгшэ хүдэлмэрилдэг байһан юм. Тиин, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай эхилхэдэ фронт ошоо бэлэй. Тиихэдэнь намайе колхозой правлени дархан болгожо томилһон юм. Би дархалха ехэ шуналтай хүм. Колхоз болохотой адли машинист боложо үбһэ, талха хүряадаг һэм. Тиихэдээ машинам эбдэрээ гэжэ дарханда ерэжэ ябадаггүй өөрөө заһабаридаг байгааб.

Бидэ нүхэр Ринчиновтай хамта хүдэлмэрилнэбди. Ринчинов гээшэ нарин нягта, ажалша бэрхэ хүн Инвалид гүүлдэг, бэе муутайшье һаа, ажалһаа бэрхэшээдэггүй юм. Хоюулан хабарай тарилгада бэлэдхэжэ, анзаһа зэбсэгүүдые заһабарилжа гүйсөөгөө һэмди. Энэ жэлдэ нэгэшье плугшанай машина зэмсэг хүдэлмэриин үедэ эбдэрээгүй.

Үбһэхуряалгын машинануудые заһабарилжа саг соонь бэлэн болгообди. Түсэбэй ёһоор 10 сенокосилка, 10 морин тармуур заһагдаа. Сенокосилка бүхэниие хоёр хюреэтэй болгоһон ба шүдэн, пластинка гэхэ мэтыень шэнэлһэн байнабди. Бэшэ частьнуудынь угаагдажа аршагдаа.

Тэрэшэлэн ондоо дархашуултаяа хамта 60 гар тармуур, 16 аса, 14 тэргэ шэнээр хэжэ дүүргээбди. Мүн 700 пайлса, 200 хоори, 120 ожоор бэлэн болонхой.

Иигээд таряахуряалгын бүхы машина зэмсэгүүдые эрхим шанартайгаар бэлэн болгохо байнабди.

Ц. НАМСАРАЕВ, түмэршэ дархан.

Мүнөө үеын шухала зорилго

Түгэс һайн бэлэдхэл болбол 877 га хабарай тарилгые хаһа соонь эрхим шанартайгаар дүүргэхэ арга олгоо. Тиихэдээ тарилгын үдэ үдэр соо сеялкээр 7—8 га газарта таряа хаядаг эрхим үбгэд Цыремпил Цыбенов, Гарма Намсараев, фронтовик Норбо Цыренов ба 1 га үлүүтэй хахалдаг анзаһашад коммунистнууд нүхэд Шопхоева, Галсанова, Базарова, мүн комсомолецууд Дубжитова болон бусад бэшэ колхознигуудаа урмашуулан дахуулжа үльгэр жэшээ харууһан байна. Эдэнэй эдибхитэ ажалаар урмашаһан залуу колхозник Чимытова О, 80 орондо үдэр бүри О, 90 га хахалжа гараа. Тэрэшэлэн 17 наһатай Дондок Намдаков гэгшэ үдэр соо I, 12 га хахалха зуураа, 3-4 эмниг мори зэргэшээдэ оруулжа һургаһан байха юм.

Тарилгада ябаһан 3 звенонууд үгтэһэн түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Тиин, партаа орожо түсэбтэ даалгабаряа дүүргэһэн байна.

Энэ жэлдэ шэнэ газарта малажалай 6 гүүртын тогтохо байдал түхеэрээбди: тугалай сарай, томогууд, залгалаатай зуһалан гэр баригдаа. Хажуудань мүн 1 гэр табигдаһан байна. 6 хони ямаанай отарануудай зунай байрануудые заһажа түбхинүүлээбди. Адуу мал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэб манай колхоз шубуунһаа бэшээр үлүүлэн дүүргээ.

Мүнгэн олзомчой 1943 ондо 269286 түхэриг байгаа һаа 1944 ондо 544919 түхэриг болоо. 1943 ондо ажалта үдэртэ хамта дээрээ 84297 түхэриг хубаагаа һаа, 1944 ондо 303976 түхэриг хубаагаабди.

Манай колхозой членүүд гүрэнэй урдахи уялгаяа дүүргээд, 1943-1944 онуудта түсэбһөө үлүүлэн гүрэндэ 5800 пүүд таряа тушаалһан байна. 1945 оной уялгата түлбэринүүдые саг соонь дүүргэжэ шадаха дүүрэн аргатайбди. Тиихын тулада адуу малаа һайнаар бэлшээжэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ байнабди.

Манай урдахи мүнөө үеын эгээл шухала зорилго хадаа үбһэхуряалгые эрхимээр үнгэргэхэ, тарилгын хойноһоо саг үргэлжэ харууһалха ябадал болоно.

***Р. НОРБОЕВ**, колховой түрүүлэгшэ.*

Мал гээшэ харууһанай хүсэн юм

Энэ үбэлдөө малаа ходо бэлшээжэ ондо оруулаабди. Хүсэнинь муулаагүй юм. Юуб гэхэдэ, дулаан хэбтэрээр хангадаг, уһалха эдеэлүүлхэдээ хэмыень алдадаггүй, һайн харганда адуулжа садхаажа ерэдэг байгааб. Һайн хүдэлмэриин түлөө колхозой правлени намда нэгэ тугал шан үгөө һэн.

Анханһаа хойшо мал хаража ябаһан тула малда дүршэлтэй болгодоо. Мал гээшэ харууһанай хүсэн юм. Уһыень таһалдуулхагүй, үдэшэ үглөөнэй һэрүүндэ адуулжа, үдэрэй халуунда тииргүүлхэ хэрэгтэй.

Адуу малай тоо толгойе олошоруулха ба тэдэнһээ абтаха ашаг шэмые арбидхаха хэрэгтэ һайн харууһан ба шэмэтэй һайхан үбһэ тэжээл эгээл шухала байна. Тиимэдэ ерэхэ үбэл, хабарай үедэ үхэр малдаа бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ хэрэгтэ бүхы колхозниггуудтаяа хамта тэмсэхэ ябадал — минии нангин уялга.

Зунай сагта бэлшээреэ зүбөөр хэрэглэжэ, малаа таргалуулхын түлөө тэмсэел гэжэ колхозойнгоо малшадые социалистическэ мүрысөөндэ уринхайб.

Г. ГЫБЕНОВА, малшан.

Минии уялга

—Дайсанаа даража, амгалан тайбан урдынгаа жаргалые үргэлжүүлхэ сагнай ерээ гээшэ. Тиимэдэ колхозоо бэхижүүлхын түлөө улам эршэмтэйгээр ажаллажа бултадаа шанга шадалтай ажабайдалда орохо болонобди.

Колхозоймнай правлени энэ хабарай тарилгада ябаха 80 моридые намда тушаажа адуулгаа һэн. Тэдэ моридые тобир тарган болгохын түлөө нилээдгүй оролдожо, тарилга хүртэр шадал шэнээень һайжаруулаа һэм. Тиигээд байхадам тарилга эхилжэ, намайе плугшан болгоһон байна. Эхилхэһээ хойшо үдэр бүри 0,80—1,09 га хахалдаг һэм.

Үнгэрэгшэ жэлэй хүдөө ажалай хүдэлмэринүүдтэ мүн лэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа, 480 ажалта үдэр олоо һэм.

Колхозно һүрэг малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ эгээл харюусалгатай үе ерэбэ. Тиимэдэ энэ шухала кампанида хабарай тарилгада ябаһан шэнги харюусалгатайгаар хабаадалсажа, үндэр бүтээсэ туйлаха уялга абаад, бэшэ нүхэдөө социалистическэ мүрысөөндэ уринаб.

Д. ШОПХОЕВА, 2-дохи звеногой член.

Колхознай хони шан үгөө

Би мүнөө жэлдэ 23 үнеэ түрүүлхэ байгааб. Тэрээнһээм 16-нь түреэд, түлынь элүүр һайнаар, тэнжэжэ байна. Бэшэнинь иигээд һубаржа түрэхэ юм. 10 үнеэн ороондо оронхой.

Би нёдондо даалгабарита малаа бултынь тарганаар харууһалжа, 19 үнеэ түрүүлээд 19 тугалаа бүрин бүтэнөөр түлжүүлһэнэйнгээ түлөө нэгэ хони шан абаа һэм.

Би хамтынгаа малые олон, һүшэмыень ехэ болгохо хэрэгтэ юугээшье гамнахагүйб. Тиимэдэ үбһэхуряалгада эршэмтэйгээр хабаадалсажа, адуу малаа садхалан тэжээлээр хангаха хэрэгтэ үнэн сэхээр оролсохо уялга абанхайб.

Б. ЧИМЫТОВА, МТФ-гэй һаалишан.

Сабшалангай гектар бүриин 70 бухалай түлөө

Бидэ 1944—45 онуудай үбэлжэлгэ зэмэгүй һайнаар үнгэргөөбди. Малнай хүсөөршье муу бэшэ, түл абалгаараашье гарзагүй байна. 100-аад центнер үбһэ арбиилагдаа.

Эбэртэ бодо малаа 4 гүүртэ болгожо таһалаад, зунай бэлшээлгэ һайнаар үнгэргэжэ, малаа таргалуулхын түлөө тэмсэжэ байнабди. 103 толгой һубай үхэрые нэгэ гүүртэ болгоод, Дарижап Ямпилова хаража байна. Хото хоройень заһажа, шэгнүүрынь нэмээхэ тусхай даалгабари үгтэһэн байгаа. Цындыма Дырмеева 144 буруу харууһалдаг. 118 ба 176 үнеэтэй хоёр гүүртэ бии болгогдоо. Энэ гүүртын нэгэ байра шэнээр түхеэрэгдэнхэй. Мүнөө малшад үнеэдэй һү нэмээхын түлөө сүүдхэлэн адуулжа байна. Урда һара соо 3 дахин һаажа. үнеэдһээ хэды шэнээн һүн гараха байһыень шалгаһан байгаабди. Энэ хадаа малшадай һү һааха ябадал гурпмшуулха байна. Тиихэлээр гүрэндэ һү тушааха түсэб саг соогоо дүүргэгдэхэнь мэдээжэ. Бидэнэр һү тушааха түсэбөө байгша оной октябриин 1-дэ дүүргэхэ уялга абанхайбди.

Хэрбээ нёдондо эбэртэ бодо мал үсхэбэрилхэ түсэбөө 103 процент дүүргээ һаа, мүнөө 112 процент дүүргээд байнабди.

Буусаһаа зуһаланда зөөхэдөө хашаа хоройнгоо шэбхэ шабааһые хуу арилгажа сэбэрлээд, хохироо обоолоод, 33 га сабшалангай газарта шэбхэ тараажа, хоёрдохёо уһалаад гараабди. 310 га нэгэ дахин уһалагдаа. Нёдондо үтэгжүүлһэн рекордно участогай га бүриһөө 60 бухал абаа бэлэйбди. Мүнөө үтэгжүүлэгдэһэн 33 гектар газарай га бүриһөө 70 бухал абаха байнабди. Нёдондо эрхим ажаллаһанай ашаар өөрөө нэмэлтэ түлбэри 5 буруу абаа һэм. 2 буруугаа түрэл садандаа мал хэгты гэжэ бэлэглээб.

Мүнөө үедэ манай фермын бүхы малшад үбһэхуряалгаяа амжалтатайгаар үнгэргэжэ, рекордно участогай гектар бүриһөө 70 бухал хуряахын түлөө бүхы хүсөөрөө тэмсэжэ байна.

Д. ЦЫРЕНОВ, МТФ-е даагша.

Ажахыгаа хүгжүүлжэ байна

Цэдэн ГАРМАЕВ, «Б.-М. Үнэнэй» корреспондент.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлэй хабарай тарилгада Хориин аймаг соо хамагһаа урид ба һайнаар бэлэдхэжэ ороо һэн. Энэ ушар хадаа газарай хүдэлмэринүүдые агротехническэ эрхим болзорнуудта дүүргэхэ арга олгобо. Майн 15-да бүхы тарилгаяа дүүргээд, эртын пар хахалалгада бүхы хүсэеэ хандуулһан байха юм. Тиигэжэ энэ артелиинхид республикын түрүү колхозуудай нэгэндэ оролсоһон байна. Эндэхид хадаа колхозоо бүри баян, колхознигуудаа шанга шадалтай болгохын түлөө хамаг хүсэ шадалаа элсүүлһэн байгаа. Энэ хүсэлэнгөө яһала амжалтатайгаар дүүргэжэ байна гэхэдэ үлүү болохогүй байна.

Үдэ голой хоёр эрьеэр баян үргэн тала нара татан хүхэржэ харагдана. Тэрэ хүхэрэгшэ талын ужам тээшэ шэглэн үбгэжөөл хоюулан дугшуулбабди. Үдэ голой түрүүшын һаба хайр шулуун соо ороод ябахадаа;—Тэбхэр 62 жэл болобо. минии бага ябахада Үдэ гол энээрүү урдагша һэн,—гэжэ хэлээд үбгэжөөл саашаа ябана.

—Энэ хоёрдохи һабань гээшэ гү?—гэжэ асуубаб.

—Тиимэ. Үдэ гол иигэжэ минии мэдэхын гурба дахин һабаяа урилһан юм.

Саашаа дугшуулан нүгөө эрьедэнь гарахадамнай, булжамуурнуудай жэргэн ханхиналдаһан ирагууһайхан абяан элдин хонгор дайдые шэмэглэн байба.

—Энэ таламнай шэмэтэй хурса ба хужарлиг нарин ногоотой газар юм. Иимэ ногоондо мал түргэн таргалдаг, хүсэеэ табисагүй байдаг. Ондоо нютагһаа эндэ үхэр асараад табихада түрүүшын хоёр гурбан жэлдэ арһандаа багтажа ядатараа таргалдаг юм. Тиигээд мяханиинь амтатай, өөхэниинь хурса байдаг. Ехэл баян газар юм,—гэжэ үбгэжөөл Эхэ нютагаа магтан хөөрэнэ. Энэ хадаа тус колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Сангажапов гээшэ. Нүхэр Сангажапов колхоз соогоо «Дедушка» гэжэ нэрэгдэнхэй.

Үдэ голые үгсөөд дээшэлхэдэмнай ногоон талые бүрхөөһэн һүрэг олон адуун харагдаба. Уданшьегүй харгымнай маниие хээрын хүхэ ногоондо бэлшэжэ ябаһан бараан һүрэгүүдэй дундуур абаашаа һэн.

—Манайтнай суута адуушан Дугар Гомбоев тэрэ байна гээшэл даа,—гээд үбгэжөөл морёо харгыһаань гаргажа, тэрэ хүн тээшэ залан хатаргана. Тэрэ гэһээр нэгэ хүдэр улаан шарайтай хүнөөр золгобобди. Энэмнай «Адуумни булта хүсэд байна гү» гэһэн шэнги, зүһэлэн харана хэбэртэй. Бидэнэр иигэжэ энэ солото адуушантай уулзан, амар мэндэеэ андалдажа саашадаа ажал хүдэлмэри тухай хөөрэлдэжэ эхилбэбди.

—Зай, хэр байнабта?—гэжэ һанаагаа зобонгёор үбгэжөөл тэрээнһээ асууба.

—Яһала һайн даа. Адуумнай улам һайжаржа байна. Һүниндөө ходо мананабди. Энэ жэлдэ түрэһэн 30 гүүнһээ бэеэр ехэ сэбэр унагад гараа, олохон гүйгөөшэ хатаршануудтай болохо бэзэбди. Үшөө 5—6 гүүн түрэхэ байна. 30-аад гүүн ороондо оронхой,—гэжэ Дугар Гомбоев урматайгаар хөөрэнэ.

—Дугар Гомбоев манай эрхим адуушан юм. Нёдондо,—үбгэжөөл хэлэнэ,—17 унага түрүүлжэ абаад, нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлһэн байна. Энэ эрхим ажалайнгаа түлөө нэмэлтэ түлбэри болгон нэгэ унага, 2 хони абаһан юм. Мүнөө жэлдэ нёдондонойхиһоо 2 дахин олон гүү түрүүлхэб гэжэ уялга абаһан байгаа. Баһал һайнаар хүдэлмэрилжэ байна.

—Би правлениин үгэһэн даалгабариие саг соонь дүүргэхэ уялгатайшье, дүүргэхэшье байнаб. Үсэгэлдэр Ринчин Эрдынеевич ябаад ошоо һэн, ажал хүдэлмэри тухайгаа, саашадаа юу хэхээ хөөрэлдөөд лэ тараа һэмди,—гэжэ Дугар Гомбоев хэлэбэ.

Ринчин Норбоев Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозые бүхэжүүлхэ хүн гэжэ түрүүлэгшээр һунгагдажа табигдаһан юм. Ехэл ажалша, хүн. Энэ нүхэр колхознигуудай дугаагаашье һулаар оруулаад ябахые хараа һаа хожом нэгэ зохид газарта заабари үгэдэг гү, али олон зон соо эшээһэн байдаг. Норбоевой зааһан ажалые колхознигууд арсалтагүй ханагтайгаар бүтээдэг юм. Тус колхоз эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнайшье үедэ хүсэеэ алдангүй, улам баяжан олон малтай боложо бүри бүхэжөө. Колхознигуудшье баяжажа байнхай. Ринчин Эрдынеевич колхозоо республика соо суутай баян, али бүхы талааран хүгжэн бүхэжэһэн колхоз болгохобди гэжэ хэлэдэг һэн, теэд болгохошье байна гээшэ.

Мал ба таряан ажалаа жэлһээ жэлдэ хүгжүүлэн байгаа энэ колхозой членүүдэй үнэн сэхэ ажалтай танилсаад байхадаа, эдэнэрэй оролдолго, эрмэлзэлгээр хүн бүхэн баясаха байна. Тиин, тус колхозойхид туйлаһан амжалтануудаа улам бэхижүүлхын зорилгоор. 1945 оной ажахын бүхы шухала кампанинуудые саг болзор соонь дүүргэхэ байһаниинь һэжэггүй.

Имагтал иимэ һанал түрэжэ, энэ колхозһоо урматайгаар бусаа бэлэйб.

ХИЛЫН СААНА

ТРУМЭНЭЙ ЕВРОПОДО ОШОҺОН ТУШАА

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 11. (ТАСС). Президент Трумэнэй Европодо ошожо ябаһан крейсер дээрэ ябалсаһан Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, президентые үдэшэжэ ябаһан хүнүүдэй дунда США-гэй гүрэнэй секретарь Бирнс, флодой адмирал Леги, Сагаан Байшангай хэблэл газетэнүүдэй асуудалые эрхилхэ секретарь Росс, гүрэнэй департаментын европейскэ хэрэгүүдые эрхилхэ Управлениин директор Матьюс, Россиин хэрэгүүд тушаа гүрэнэй департаментын экспорт Болен ба гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэ Коэн гэгшэд ябалсана.

Трумэнтэй хамта ябалсаһан бүлэг хүнүүдтэй урдань Советскэ Союзда США-гэй посол һууһан Девис болон сэрэгэй министерствын, далайн министерствын болон гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэд Европодо уулзажа хамтарха юм. Американска армиин штабай начальник генерал Маршал болон американска флодой главнокомандалагша флодой адмирал Кинг, мүн тэрэшэлэн американска армиин агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдые командалагша генерал Арнольд гэгшэд гурбан державануудай лидернүүдэй конференцидэ мүн хабаадалсажа болохо юм ха гэжэ хэлсэнэ.

ЕХЭ БЕРЛИНЭЙ СОЮЗНИГУУД ХООРОНДЫН СЭРЭГЭЙ КОМЕНДАТУРЫН ТҮРҮҮШЫН ЗАСЕДАНИ БОЛОБО

БЕРЛИН, июлиин 11. (ТАСС). Эндэ мүнөөдэр «Ехэ Берлинэй союзнигууд хоорондын сэрэгэй комендатурын түрүүшын заседани болобо. Тэрэ заседанида советскэ сэрэгэй комендант генерал-полковник Горбатов, американска сэрэгэй комендант генерал-майор Паркс, английска сэрэгэй комендант генерал-майор Лайн ба французска командованиин түлөөлэгшэ генерал де-Бошен гэгшэд хабаадалсаһан байна. Мүн тэрэшэлэн тус заседанида армиин генерал Соколовский байлсаба. Тэндэ генерал-полковник Горбатов түрүүлэгшээр һууһан байгаа.

Заседани дээрэ союзнигууд хоорондын сэрэгэй комендатурын хэрэгүүдые эмхидхэхэ болон тэрэнэй хаана байха тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн ба «Ехэ Берлинэй» главна сэрэгэй комендантын уялгануудые дүүргэхэ ээлжээн тогтоогдоһон байна. Тиихын хажуугаар, комендатурын заседани дээрэ городые захиран хүтэлхэ, тэндэхи зониие эдеэ хоолоор хангаха ба коммунальна ажалые эмхидхэхэ практическа асуудалнууд хэлсэгдээ.

Берлинэй союзна сэрэгэй комендантнууд болбол энээнэй урда тэдэ советскэ командованиин тогтооһон журам ёһые ээмдэгдэһэн Берлинэй бүхы зоононуудта нэгэн адли хүсэтэйгөөр байлгаха гэжэ үгээеэ нэгэдэн зүбшөөһэн байна.

АМЕРИКАНСКА СЭРЭГЭЙ ЗАСАГААРХИН ГИТЛЕРОВСКЭ ҮГЫХЭЛГЫН ЛАГЕРИЕ МЮНХЕН ШАДАР ОЛОБО

ПАРИЖ, июлиин 11. (ТАСС). Парижска радиогой дамжуулһаар хадаа, американска сэрэгэй засагаархин Мюнхен шадар хоёрдохи концлагериие олобо гэнэ, тэндэ немецүүд «үнэтэй бэшэ» гэгдэһэн эхэнэрнүүд болон үхибүүдые алажа хюдажа байгаа. Лагерьта байһан үхибүүдтэ хоро тарижа аладаг байба. Томо хүнүүд хооһоор хаалгатай байхадаа туража үхэдэг һэн. Тиигэжэ үхэһэн хүнүүдэй уураг тархиинень абажа, германска «эрдэмтэндэ» эльгээгдэдэг бэлэй. Энэ лагериин главна врач арестовалагдаад тэндэ хэжэ байһан гэмтэ ябадалнууд тухайгаа тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ. Баһа, лагерпин начальник баригданхай

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

РЕДАКЦИ ба ХЭБЛЭХЭ ГАЗАРАЙ АДРЕС: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ. Үнэн). ТЕЛЕФОНУУД: ответ. редактора —23. АТС—1-80; зам. ответ. редактора—7-89, ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89, сельского хозяйства—6-03. писем и переводов—6-03 (2 зв); объявлений—2-64 (2 зв.).

Н—00397. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж 5.500